

Scénář Sederu

Role:

1. Děti
2. Hlava rodiny
3. Komentátor
4. Ostatní dospělí

Na stole:

1. Sederové talíře (tácky) pro všechny
2. Pohár na víno pro každého plus jeden pro proroka Eliáše
3. Nádooba a džbán k umívání rukou (ruce se myjí přelitím)

Na sederovém talíři nebo v miskách na stole:

1. zro'a (opečená kost, obvykle kuřecí křídlo, vegetariáni: řepa)
2. bejca (pečené nebo vařené vejce)
3. maca (3 macesy)
4. maror (hořké byliny, strouhaný křen, římský salát, čekanka, ...) hořkost
5. karpas (trpká kořenová zelenina, celer, petržel, brambora, ...) zelená bylina
6. majim (slaná voda) symbolizuje slzy prolité v otroctví
7. charoset (směs jablek, oříšků, mandlí, skořice a červeného vína) symbolizuje hlínu cihel ke stavbě pyramid

Úvod

Komentátor: Pesach je jedním z nejdůležitějších židovských svátků. Je svátkem nejstarším, bohatým svou historií i poselstvím. Má velký výchovný význam – pesachový seder je mj. velkou slavností, při které hrají děti důležitou roli. Pesach připomíná odchod Izraelitů z egyptského otroctví a vyznačuje se mnoha zvláštními příkazy a zvyky, které z něj činí nejsložitější svátek vůbec.

Není to jen krásná vzpomínka, pro Izraelce se stává Exodus skutečností, aktualizuje se právě v této chvíli. Proto je Pesach slavností největší radosti, která odhaluje, jak Bůh vedl svůj lid z otroctví do svobody, ze smutku do radosti, z truchlení do jásotu, ze zajetí k záchraně a z temnoty do velkého světla.

Struktura

Komentátor: Seder můžeme rozdělit na čtyři části:

1. Úvodní obřady
2. Vyprávění a večeře
3. Modlitba po jídle
4. Závěrečné obřady

Sederová večeře je doprovázena modlitbami, písněmi a komentáři. Každé gesto má význam.

Kadeš (posvěcení)

Komentátor: Naplníme si vínem první pohár k požehnání svátečního dne. Někdo z dospělých pomůže dětem.

Hlava rodiny: Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa, stvořiteli plodů vinné révy. Požehnán jsi, Hospodine, jenž posvěcuješ svátky.

Komentátor: V pohodlné poloze, vypijeme větší část obsahu prvního poháru.

Urchac (mytí rukou)

Komentátor: Účastníci sederu si poprvé myjí ruce. Děti účastníky obejdou s džbánem a umyvadlem.

Děti: Děti polévají lidem i sobě navzájem ruce vodou ze džbánu.

Karpas (zelené)

Komentátor: Hlava rodiny vezme kus trpké kořenové zeleniny (celer, petržel, brambora), ponoří jej do misky se slanou vodou a požehná.

Hlava rodiny: Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa, stvořiteli plodů země.

Komentátor: Ostatní u stolu následují jeho příkladu. Děti mají připravené zeleninové hranolky a slané dipy.

Děti: Na stole je několik dalších druhů zeleniny a dipů – děti hledají mezi potravinami na stole zeleninu, která roste v zemi nebo má v zemi alespoň významně velký kořen a dále mají najít dipy, které jsou slané. Na stole jsou hranolky z mrkve, řapíkatého celeru, malé ředkvičky nebo opečené bramborové hranolky a jako dipy kečup, česnekový dip a bylinkový dip.

Jachac (rozdělení)

Komentátor: Hlava rodiny rozlomí maces, jednu polovinu z něho dá dětem ke schování a zbývající polovinu vrátí na její místo.

Děti: Každé dítě dostane od rodičů polovinu prostředního macesu, který si dá do ubrousku, podepíše a schová. Po večeři jej budou rodiče hledat a když nenajdou tak zaplatí výkupné.

Magid (recitace)

Komentátor: Nalijeme druhý pohár a nejmladší z účastníků sederu položí hlavě rodiny čtyři tradiční otázky na to co odlišuje tuto noc (večeři). Je zvykem, že dítě zpívá otázky hebrejsky a dospělí se přidávají na refrén.

Děti: Děti zpívají „Ma Nishtana“ a pak položí otázky česky:

- Dítě 1:** Co odlišuje tuto noc ode všech ostatních nocí? Že totiž každou jinou noc jíme kvašený chléb i nekvašených chléb, ale tuto noc jenom macesy?
- Dítě 2:** Že každé jiné noci jíme všechnu zeleninu, ale dnešní noci pouze hořkou?
- Dítě 3:** Že každé jiné noci ani jednou neponořujeme do slané vody, a této noci podvkrát?
- Dítě 4:** Že každé jiné noci jíme, hověcí si i nehověcí, a této noci si všichni hověcí?

Všichni dospělí (hlava rodiny je vede): Byly jsme v Egyptě faraonovými otroky, ale Hospodin, náš Bůh, nás odtamtud vyvedl pevnou rukou a vztaženou paží. A kdyby Svatý, buď požehnán, nevyvedl naše předky z Egypta, byli bychom dodnes my a naše děti a děti našich dětí faraonem zotročeni v Egyptě.

Děti: Děti (vepředu) vypráví, jak se Izraelité dostali do Egypta a jak se jim tam dařilo.

- Dítě 5:** Když byl Josef správcem v Egyptě a po celé zemi byl hlad. Přišla celá jeho rodina za ním.

- **Dítě 2:** Izrael se rozmohl. Nastoupil nový faraon, který si nepamatoval na Josefa a měl z velkého počtu Izraelců strach.
- **Dítě 1:** Egypťané nutili Izraelce pracovat, stali se otroky a dohlíželi na ně dozorci, kteří je bili a nutili je dělat těžkou práci.
- **Dítě 3:** Přesto se Izraelský lid rozmáhal a rostl. Egypťané se Izraelců začali bát.
- **Dítě 4:** Atak Faraon nařídil usmrtit každého narozeného Izraelského chlapce hozením do řeky Nilu.
- **Dítě 5:** Jedna žena porodila syna. Snažila se ho zachránit, a proto ho vložila do košíku a poslala po Nilu.
- **Dítě 6:** Dítě našla Egyptská princezna, pojmenovala ho Mojžíš a vzala si ho do Paláce.
- **Dítě 2:** Když Mojžíš vyrostl, vyšel mezi svůj lid a sledoval jejich těžkou práci.
- **Dítě 4:** Viděl Egypťana, jak bije jednoho z nich. Mojžíš Egypťana zabil a ukryl ho v písku. Poté dostal strach a utekl.
- **Dítě 3:** Mojžíš se stal pastevcem. Hospodin viděl utrpení svého lidu, který je v Egyptě a poslal Mojžíše k Faraonovi, aby vyvedl svůj lid z Egypta
- **Dítě 1:** Protože Faraon nechtěl lid propustit, Hospodin vztáhl ruku a bil Egypt všemi svými divy.

Děti: (společně) „Egypťané s námi zle nakládali, trýznili nás a tvrdě nás zotročovali. Tu jsme úpěli k Hospodinu, Bohu našich otců, a Hospodin nás vyslyšel, shlédl na naše pokoření, plahočení a útlak. Hospodin nás vyvedl z Egypta pevnou rukou a vztaženou paží, za veliké hrůzy, se znameními a zázraky.“ (5M 26,6–8)

Komentátor: Při následujícím výčtu egyptských ran, budou děti rány prakticky předvádět.

Hlava rodiny:

1. Voda Egypta se proměnila v krev.	6. Nemoc nakazila i Egypťany.
2. Egypt zaplavily žáby.	7. Krupobití zničilo úrodu na polích.
3. Prach se proměnil v obtížný hmyz.	8. Záplava kobylek zničila zbytek úrody.
4. Egypťany sužovala nepříjemná divá zvířata.	9. Egypt zahalila temnota.
5. Dobytek postihl mor.	10. Zemřeli prvorozené děti Egypťanů.

Děti: Děti při každém slově předvádějí ránu prakticky.

Hlava rodiny: Z jakého důvodu jíme tyto macesy (ukazuje macesy)? Proto, že než se našim předkům zjevil Svatý, buď požehnán, a vykoupil je, nestačilo jim vykynout těsto.

Hlava rodiny: Proč jíme tuto hořkost (ukazuje hořké byliny (římský salát, čekanka))? Proto, že Egypťané ztrpčovali život našich předků v Egyptě.

Komentátor: Pak všichni pozvedneme poháry a proneseme:

Všichni dospělí (hlava rodiny je vede): Proto je naší povinností děkovat Tomu a opěvovat, oslavovat, vychvalovat, vynášet, slavit, žehnat, vyzdvihnout a chválit Toho, kdo udělal pro

naše předky a pro nás všechny tyto zázraky. Vyvedl nás z otroctví ke svobodě, ze zármutku k veselí, ze dnů truchlení ke dni svátečnímu, z nejhlubší temnoty k velikému světlu a ze zotročení k vykoupení. Předstupme před Něj tedy s písní novou, opěvujte Hospodina!

Komentátor: V pohodlné poloze vyprázdníme druhý pohár.

[Rachac \(mytí rukou\)](#)

Komentátor: Následuje druhé omytí rukou, po němž hlava rodiny pronese požehnání. Děti účastníky obejdou s džbánem a umyvadlem.

Hlava rodiny: Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa, že jsi nás posvětil svými příkazy a dal jsi nám příkaz o omývání rukou.

Děti: Děti polévají lidem i sobě navzájem ruce vodou ze džbánu.

[Moci Maca Maror Korech \(požehnání macesu, hořká bylina a spojení\)](#)

Hlava rodiny: (s macesy v rukou) Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa, že vyvádíš ze země chléb.

Komentátor: Hlava rodiny odlomí dva kousky macesu, vloží mezi ně trochu hořkých bylin (strouhaný křen, římský salát, čekanka) a charosetu (strouhaná jablka), a tento sendvič sní. Ostatní následují jeho příkladu.

[Šulchan Orech \(prostřený stůl\)](#)

Komentátor: Večeři začínáme vejcem namočeným do slané vody a pečeným masem (řepou) se zeleninou a bylinami. Pokračujeme dalšími připravenými pokrmy, podle chuti...

Děti: Promítání animovaného filmu „Princ Egyptský“.

[Cafun Barech \(schovaný a požehnání\)](#)

Všichni dospělí: Rodiče hledají a když nenajdou, tak vykupují od dětí schovaný kousek macesu.

Komentátor: Na závěr večeře rodiče rozdělí ostatním vykoupené macesy. Je to poslední sousto, jež této noci smíme pozřít, aby chuť sederu přetrvala v našich ústech.

Komentátor: Nalijeme třetí pohár a v pohodlné poloze ho vypijeme.

[Halel \(chvála\)](#)

Komentátor: Po nalití čtvrtého poháru pokračujeme zpěvem žalmů.

1. Žalm 98 - Zamru L'Adonai
2. Žalm 121 - Hine Lo Yanum
3. Žalm 133 - Hine Ma Tov Umanaim

Komentátor: Opření o levý loket vyprázdníme čtvrtý pohár.

[Nirca \(přijetí\)](#)

Komentátor: Následuje zpěv písní (Šema Jisra'el, a další ...)

Komentátor: Při otevřených dveřích zveme písní „Elijahu hanavi“ Elijáše k nám, tím sederová večeře končí.